

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ
ความสามารถการรู้เรื่อง การอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด
การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง*

Developing A Learning Management Model for Thai Teachers
to Enhance Their Abilities Reading Literacy of Secondary
School Students According to The International Student
Assessment Program (PISA) Using the Active Learning
with The Coaching Process and Mentoring

คชา ปรานีตพลกรัง¹, บัญชา ธรรมบุตร² และณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล³

Khacha Praneetpolkrung, Bancha Thammabut and Natthakit Siri wattanakun

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, ประเทศไทย¹

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง, ประเทศไทย²

นักวิชาการอิสระ, ประเทศไทย³

Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, Thailand

Mahamakut Buddhist University, Sri Lanchang Campus, Thailand

Independent scholar, Thailand

Corresponding Author, E-mail: khacha2531@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามมาตรฐาน PISA โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและพี่เลี้ยง 2) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว การวิจัยใช้แบบผสมผสาน (Embedded Design) โดยกลุ่ม

*ได้รับบทความ: 20 กันยายน 2567; แก้ไขบทความ: 21 ธันวาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 27 ธันวาคม 2567

Received: September 20, 2024; Revised: December 21, 2024; Accepted: December 27, 2024

เป้าหมายคืออาจารย์ จำนวน 7 คน และครู จำนวน 10 คน ใช้เครื่องมือวิเคราะห์เอกสาร แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และประเด็นสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่า (μ) ค่า (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลวิเคราะห์การศึกษาริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็น จากการวิเคราะห์ เอกสาร สำรวจ สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ พัฒนาครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการเรียนรู้เรื่องการอ่าน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้เรื่องการอ่าน (1) การเข้าถึงและค้นคืน สาร (2) การบูรณาการและตีความ การสะท้อนและประเมิน ทบทวนการเรียนรู้ที่ได้ ประยุกต์ใช้ความรู้/ สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และประเมินผลการเรียนรู้ 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฉบับร่างใน ภาพรวมสอดคล้องและมีความเหมาะสมมาก โดยมีค่า ($\mu = 4.08$) และ ($\sigma = 0.62$)

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้; การรู้เรื่องการอ่าน; แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก; กระบวนการโค้ชและ ระบบพี่เลี้ยง

Abstract

The purposes of this research were: 1) examine the context, current situation, and needs for developing a learning management model for Thai language teachers to enhance secondary students' reading literacy according to the PISA framework, utilizing active learning, coaching, and mentoring processes, and 2) design and develop such a learning management model. The research employs a mixed-method approach (Embedded Design), targeting 7 lecturers and 10 teachers. The tools used include document analysis, surveys, interviews, and focus group discussions. Data were analyzed using (μ) and (σ), as well as content analysis.

The results revealed that:

1. The analysis of the context, current situation, and needs-based on document review, surveys, interviews, and focus group discussions-revealed that a learning management

model is critically necessary for developing Thai language teachers to enhance students' reading literacy. The proposed model comprises six components: 1) Principles 2) Objectives 3) Learning management Process, consisting of six steps: Step 1: Define Learning Objectives Step 2: Plan the Learning Process Step 3: Implement the Reading Literacy Process (1) Accessing and Retrieving Information (2) Integrating and Interpreting Information (3) Reflecting and Evaluating Information Step 4: Review on Learning Outcomes Step 5: Apply/Synthesize Knowledge for Practical Use Step 6: Evaluate Learning Outcomes 4) Media and Learning Resources 5) Assessment and Evaluation 6) Key Conditions for Successful Implementation of the Model.

2. The development of the learning management model for Thai language teachers to enhance secondary students' reading literacy according to the PISA framework, using active learning, coaching, and mentoring, found that the draft model was highly consistent and appropriate, with an average score of (μ = 4.08) and (σ) of 0.62.

Keywords: Learning Management Model; Reading Literacy; Active Learning; Coaching Mentoring

1. บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่แน่นอนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเผชิญหน้ากับความท้าทายต่างๆ ในอนาคต ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว ดังนั้น ครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะที่เหมาะสมกับบทบาทของการเป็นผู้สอนที่มีประสิทธิภาพและสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ตามความสนใจและความถนัด นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การอ่านมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะต่างๆ ของผู้เรียน การอ่านช่วยเสริมสร้างสติปัญญาและสามารถนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ผลการประเมิน

ความสามารถในการอ่านของนักเรียนในประเทศไทยยังต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน (สุนิษฐ์ ภูจิราพันธุ์, 2554) ปัญหานี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการสอนในด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้รายงานการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) ยังแสดงให้เห็นว่า นักเรียนไทยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอื่นๆ ในด้านการอ่าน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา ที่เป็นช่วงวัยที่สำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมสู่การเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

จากการสำรวจและสัมภาษณ์ครูภาษาไทย พบว่า มีปัญหาหลัก 2 ประการ คือ ปัญหาจากตัวครู และปัญหาจากตัวผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ครูหลายคนยังคงใช้วิธีการสอนที่เน้นการบรรยายและไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ ขณะเดียวกัน ผู้เรียนเองมักขาดความสนใจในการอ่านบทเรียนและไม่สามารถวิเคราะห์หรือใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เรียนได้

ด้วยความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยครูต้องปรับบทบาทและวิธีการสอนให้เหมาะสม เน้นการเรียนรู้เชิงรุก การคิดวิเคราะห์ และการประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น PISA ทั้งนี้ การแก้ปัญหาการสอนที่ยังเน้นการบรรยายและการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจการอ่าน ควบคู่กับการใช้กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเผชิญความท้าทายในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง ทั้งนี้เพื่อจะได้พัฒนาการเรียนการสอนด้านการอ่านให้แก่ผู้เรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

2. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีกระบวนการดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Analysis: R1) เป็นขั้นตอนที่ได้มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมาสังเคราะห์มีวิธีการดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพที่คาดหวัง และการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย 2)แบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย 4) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย 5) ประเด็นการสนทนากลุ่มอาจารย์ และครูผู้สอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เอกสารข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นเชิงนโยบาย แผนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นจริง และวิเคราะห์เอกสารแนวคิด หลักการ ทฤษฎีความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สำรวจอาจารย์ผู้สอน ครูผู้สอนภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน ครูผู้สอนภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

สนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการอ่าน จากนั้นนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาครู ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาครู หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน เนื่องจากนโยบายการศึกษาของไทย เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านการคิด วิเคราะห์และรักการอ่าน แต่จากการประเมินคุณภาพการศึกษาและผลการสอบ PISA พบว่า นักเรียนไทยมีความสามารถด้านการอ่านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ โดยมีปัญหาสำคัญทั้งจากครูและผู้เรียน ครูยังจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินที่ไม่ตอบโจทย์การพัฒนาการคิดอย่างวิจารณ์ญาณ ขณะที่ผู้เรียนขาดความสนใจและทักษะการตัดสินใจเชิงเหตุผล ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จึงสามารถช่วยยกระดับการเรียนการสอนของครูและพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายพัฒนาการศึกษา ระดับสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน จากอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 คน และจากครูภาษาไทย จำนวน 10 คน จากผลของการตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยภาพรวมมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยนั้นอยู่ในระดับมาก และพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงนั้นควรเป็นรูปแบบที่ผู้สอนสามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนแล้วยกระดับรู้เรื่องการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นต้องประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งควรนำเนื้อหาความรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน ที่เป็นเนื้อหาที่ได้ตรงตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตรงตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) บรรจุไว้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนระดับมัศึกษานั้นเป็นเรื่องดี ควรให้การสนับสนุน และเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้

จากการสนทนากลุ่มพบว่าพบว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยนั้น ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาไทย เพราะจะทำให้ครูพัฒนาวิชาชีพของตนเองในเรื่องของการแสดง ทักษะการสอนใหม่ๆ มาจัดการเรียนรู้ให้เนื้อหาที่สอนให้บรรลุผลสำเร็จ รูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นหาก มีการอบรมให้กับครูผู้สอนก่อนนำไปจัดการเรียนรู้จะทำให้ครูผู้สอนเข้าใจได้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบและใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากการสนทนากลุ่มพบว่าผู้สอนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่านยังไม่ชัดเจน ซึ่งการรู้เรื่องการอ่านนั้นเป็นความสามารถที่จะทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้อ่าน สามารถสะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง และมีความรักและผูกพันกับการ อ่าน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพ ผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีการรู้เรื่องการอ่าน อีกทั้งผู้สอนต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการ ส่งเสริมความสามารถด้านการรู้เรื่องการอ่าน ต้องเข้าใจวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายเพื่อที่จะได้ ทราบพฤติกรรมที่บ่งบอกว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่าน ผู้สอนควรนำแนวคิด ทฤษฎีใหม่ๆ และ หลากหลายมาพัฒนาความรู้เรื่องการอ่าน เช่น แนวคิดเชิงสร้างสรรค์ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการ โค้ช ระบบพี่เลี้ยง และทฤษฎีสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

2.2 ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากข้อมูลใน ขั้นที่ 1 ทั้งหมดจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน โดยการวิเคราะห์เอกสาร พระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม 2545 และ 2553 สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรู้เรื่องการอ่าน และแนวคิดการเรียนรู้ เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง จากการสำรวจความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความ เข้าใจในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และประเด็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับ ความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ

(PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง และการสนทนากลุ่มจากอาจารย์และครูผู้สอนภาษาไทย ความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ข้อมูลที่ได้จากขั้นนี้ทั้งหมด ทำให้คณะคณะผู้วิจัยเข้าใจ แนวคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงเข้าใจสภาพการจัดการเรียนรู้ ความต้องการในการพัฒนาเนื้อหาในกลุ่มสาระ ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็แนวทางไปสู่การออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Design and Development) ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 คือการออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D1) เป็นขั้นตอนที่ได้จากการนำผลในขั้นตอนที่ 1 มาออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร และความจำเป็นต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน โดยการสำรวจ การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม ออกแบบโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยนำโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการ Coaching Approach จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความรู้เรื่องการอ่าน จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน เพื่อรับรองรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1. ปัญหาและความจำเป็นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.53	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
1.1 ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสังคม	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
2. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	3.87	0.56	เหมาะสมมาก

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
2.1 สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
2.2 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
2.3 ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการรู้เรื่องการอ่าน	4.00	0.00	เหมาะสมมาก
3. เป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.67	0.63	เหมาะสมมากที่สุด
3.1 ตรงตามมาตรฐาน	4.60	0.89	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 มีความชัดเจน	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
3.3 จัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
4. จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.00	0.89	เหมาะสมมาก
4.1 มีความชัดเจน	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
4.2 ครอบคลุมเนื้อหาทุกสาระ	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
4.3 จุดประสงค์นำไปสู่ตัวชี้วัดและมาตรฐาน	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
5. เนื้อหาสาระ	4.13	0.56	เหมาะสมมาก
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
5.2 เนื้อหาสาระครบถ้วน	4.00	0.00	เหมาะสมมาก
5.3 จัดเรียงลำดับเนื้อหาได้ถูกต้องชัดเจน	4.20	0.84	เหมาะสมมาก
6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	3.80	0.70	เหมาะสมมาก
6.1 ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
6.2 กิจกรรมส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่าน	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
6.3 นำกิจกรรมในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการ	4.00	0.71	เหมาะสมมาก
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้	3.87	0.61	เหมาะสมมาก
7.1 มีสื่อที่หลากหลาย	3.80	0.84	เหมาะสมมาก
7.2 ใช้ประโยชน์จากสื่ออย่างคุ้มค่า	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
7.3 สื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
8. การวัดและประเมินผล	3.80	0.51	เหมาะสมมาก
8.1 วัดได้ตรงตามจุดประสงค์	3.60	0.55	เหมาะสมมาก

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
8.2 ประเมินตามสภาพจริง	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
8.3 วัดและประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน	3.60	0.55	เหมาะสมมาก
รวม	4.08	0.62	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 1 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในภาพรวมเหมาะสมมาก มีค่า ($\mu = 4.08$) ($\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้ ด้านปัญหาและความจำเป็นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่า ($\mu = 4.53$) ($\sigma = 0.48$) ด้านหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.87$) ($\sigma = 0.56$) ด้านเป้าหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่า ($\mu = 4.67$) ($\sigma = 0.63$) ด้านจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่า ($\mu = 4.00$) ($\sigma = 0.89$) ด้านเนื้อหาสาระ มีความเหมาะสมมาก มีค่า ($\mu = 4.13$) ($\sigma = 0.56$) ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากมีค่า ($\mu = 3.80$) ($\sigma = 0.70$) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก มีค่า ($\mu = 3.87$) ($\sigma = 0.61$) และด้านการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมาก มีค่า ($\mu = 3.80$) ($\sigma = 0.51$)

จากการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะพัฒนาความรู้เรื่องการอ่านเป็นลำดับขั้นตอน แต่บางขั้นตอนยังไม่ชัดเจนและซ้ำกันจึงควรจะปรับให้ชัดเจนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ ควรกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ เช่น ทักษะการวิเคราะห์ การตีความ และการสะท้อน ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ ควรเลือกสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสม รวมถึงการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ควรเสริมทักษะการค้นคว้าและการใช้แหล่งข้อมูล ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ ควรใช้เทคนิคการสอนแบบสืบสวนสอบสวนและกรณีศึกษาเพื่อกระตุ้นการตั้งคำถามและการตีความ ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน ควรใช้เทคนิคการสะท้อนย้อนกลับให้นักเรียนเขียนบันทึกหรือแชร์ความคิดเห็น ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้ ควรให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนผ่านการสนทนาแบบกลุ่มและส่วนตัว ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ ควรออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงหรือโปรเจกต์ที่เกี่ยวข้องขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ ควรใช้การประเมินแบบองค์รวม ดูทั้งผลการเรียน ความก้าวหน้า และการพัฒนาทักษะ

ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ ทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงที่ผ่านการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสิ่งที่ต้องปรุงได้แก่การจัดลำดับขั้นตอนให้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และปรับความชัดเจนของขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นให้มีความชัดเจน จึงได้ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 ทำให้คณะผู้วิจัยได้เครื่องมือดังนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีสิ่งสนับสนุนที่สำคัญต่อการรู้เรื่องการอ่าน คือ ขั้นตอนของรูปแบบเป็นการจัดลำดับการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นๆ กล่าวคือขั้นตอนที่ 1: กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2: วางแผนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3: กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน ขั้นย่อยที่ 1: การเข้าถึงและค้นคืนสาระ ขั้นย่อยที่ 2: การบูรณาการและตีความ ขั้นย่อยที่ 3: การสะท้อนและประเมิน ขั้นตอนที่ 4: ทบทวน (Feedback) การเรียนรู้ที่ได้ ขั้นตอนที่ 5: ประยุกต์ใช้ความรู้/ส่งเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และขั้นตอนที่ 6: ประเมินผลการเรียนรู้ เชื่อมโยงหรือสิ่งจำเป็นในการที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ประกอบด้วยแบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนอบรม แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ครูหลังการฝึกอบรมแบบทดสอบรู้เรื่องการอ่านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยเครื่องมือผ่านการหาคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ซึ่งเครื่องมือจะนำไปใช้จริงในขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครู

4. สรุปผลการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลวิเคราะห์การศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความจำเป็น จากการวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1 กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2 วางแผนการเรียนรู้ 3 กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน 3.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ 3.2 การบูรณาการและตีความ 3.3 การสะท้อนและประเมิน 4 ทบทวนการเรียนรู้ที่ได้ 5 ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และ 6 ประเมินผลการเรียนรู้ 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่า ผลประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฉบับร่างในภาพรวมสอดคล้องและความเหมาะสมมาก มีค่า ($\mu = 4.08$) ค่า ($\sigma = 0.62$)

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ การรู้เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ช และระบบพี่เลี้ยง สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถ การรู้เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง โดยได้จากการเก็บข้อมูลจากแหล่ง ต่างๆ ได้แก่การวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้มี ความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1 กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2 วางแผนการเรียนรู้ 3 กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน 3.1 การเข้าถึงและค้นคืนสาระ 3.2 การบูรณาการและตีความ 3.3 การสะท้อนและประเมิน 4 ทบทวนการ เรียนรู้ที่ได้ 5 ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และ 6 ประเมินผลการเรียนรู้ 4) สื่อและ แหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ให้ประสบผล สำเร็จ เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการ เรียนรู้เพื่อยกระดับความสามารถการรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมิน ผลนักเรียนนานาชาติ ซึ่งวิจัย วงษ์ใหญ่ (2537) ทิศนา ขัมมณี (2551) และ Joyce, Weil, & Calhoun (2009) ซึ่งกล่าวไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการออกแบบการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คือ 1) หลัก การของรูปแบบ เป็นความเชื่อ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะอย่างไร 3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ อธิบายถึงการจัดการรูปแบบที่เป็นขั้นเป็นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผลรูปแบบเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 5) ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการระบุถึงสิ่งที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับจิตรลดา คันธะวงศ์ (2559); กุสุมา แสงมามาส (2555); จุฬาร เมืองโคตร (2555); ธัญญรัตน์ ธนรัตน์ (2554) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของครูว่า 1) วิเคราะห์และจัดโครงสร้างของเนื้อหาออกนอกแบบการเรียนการสอน 2) ตรวจสอบประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะสอน 3) กำหนดเนื้อหาของการสอนในแต่ละครั้ง 4) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักเรียนอย่างเพียงพอ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม 6) บอกภาพรวมของเรื่องที่จะสอนก่อน 7) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน 8) เห็นคุณค่า ยอมรับชื่นชม ส่งเสริม ในความคิดของนักเรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของดวงหทัย โสมไชยะวงศ์ (2557) ธัญพร ชื่นกลิ่น (2553) และเตือนใจ แสงไกร (2560) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและกระบวนการโค้ชปรากฏว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัชรา เล่าเรียนดี (2556) ที่กล่าวว่า กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้สำหรับครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และส่งผลถึงพัฒนาการด้านคุณภาพของนักเรียนในที่สุด และสอดคล้องกับ Bredeson (2003) ที่กล่าวว่า การดำเนินการให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการปฏิบัติงานด้วยการส่งเสริมให้มีการคิดทบทวนการทำงาน และสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวต้องตอบสนองความต้องการของครูภาษาไทยที่เข้าอบรมก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และสนทนากลุ่ม เพื่อให้ตรงกับความต้องการของครูภาษาไทยมากที่สุด ซึ่งผลก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันว่าครูสอนภาษาไทยให้ความสนใจและเข้าอบรมก่อนการจัดการเรียนรู้ตลอดระยะเวลา

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงมีองค์ประกอบ

ครบถ้วน ผลประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฉบับร่างในภาพรวมสอดคล้องและความเหมาะสมมาก สอดคล้องกับศิวพร คล้ายเจ็ก (2566, หน้า 1-22) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3CPR แบบผสมผสานตามวัฏจักรการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อสร้างสรรค์ ฐานประสบการณ์ แห่งชีวิต ผลวิจัยพบว่าความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการการเรียนรู้ 3CPR แบบผสมผสานตาม วัฏจักรการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อสร้างสรรค์ ฐานประสบการณ์แห่งชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้คำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ เป็นอย่างดี เพราะว่าองค์ประกอบของรูปแบบการ จัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนส่วนสำคัญที่ทำให้ครูภาษาไทยที่เข้าอบรมมีความรู้ ความสามารถ ตลอดจน เจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ หากขาดองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะทำให้การส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านประสบความสำเร็จได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนขอบเขตจะต้องกำหนดไว้ตอบสนองครูผู้นำไปใช้ในการจัดการ เรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการ เรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง คณะผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จริงซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1 กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2 วางแผนการเรียนรู้ 3 กระบวนการเรียนรู้การรู้เรื่องการอ่าน 3.1 การเข้าถึงและ ค้นคืนสาระ 3.2 การบูรณาการและตีความ 3.3 การสะท้อนและประเมิน 4 ทบทวนการเรียนรู้ที่ได้ 5 ประยุกต์ใช้ความรู้/สังเคราะห์นำไปใช้ประโยชน์ และ 6 ประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ และ สอดคล้องกับจิตรลดา คันธะวงศ์ (2559); กุสุมา แสงมาต (2555); จุฬาร เมืองโคตร (2555); ธัญญรัตน์ ธนรัตน์ (2554) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของครูว่า 1) วิเคราะห์และจัดโครงสร้างของเนื้อหา ก่อน ออกแบบการเรียนการสอน 2) ตรวจสอบประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนในเรื่องที่จะสอน 3) กำหนดเนื้อหาของการสอนในแต่ละครั้ง 4) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรตอบสนองความต้องการ พื้นฐานของนักเรียนอย่างเพียงพอ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม 6) บอกภาพรวมของเรื่องที่จะสอนก่อน 7) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน 8) เห็นคุณค่า ยอมรับ ชื่นชม ส่งเสริม ในความคิด ของนักเรียน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของดวงหทัย โสมไชยะ วงศ์ (2557) ธัญญรัตน์ ธนรัตน์ (2553); เตือนใจ แสงไกร (2560) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและกระบวนการโค้ชปรากฏว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของครูภาษาไทย โดยครูภาษาไทยได้แสดงความเป็นรูปแบบที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับรู้เรื่องการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อจะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ใดๆ ผู้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเอกสาร การสอบถาม สัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งจะส่งผลให้ครูผู้สอนนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง พบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยงมีองค์ประกอบครบถ้วน ดังนั้นเมื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ต้องศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และกระบวนการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากหากผู้จัดการเรียนรู้ไม่มีความรู้ความเข้าใจในส่วนใดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้อาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

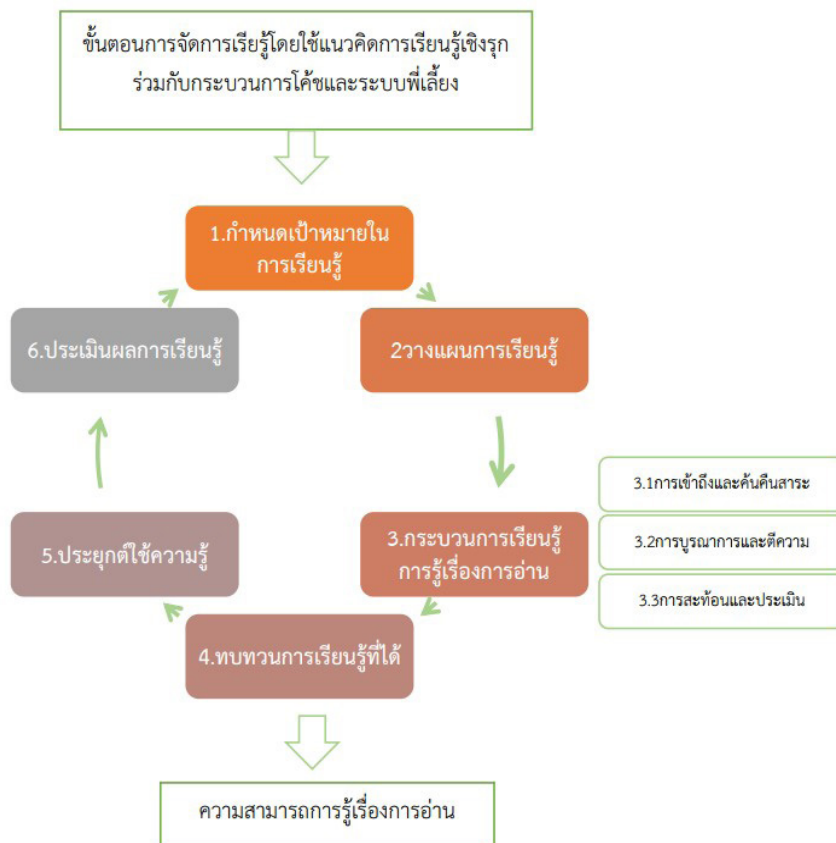
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง สามารถยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนได้ ดังนั้นควรนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านทางภาษาไทยกับทักษะอื่นๆ ควบคู่กันไป

2.2 ควรมีการประยุกต์ใช้ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ร่วมกับแนวคิดอื่นๆ

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการศึกษาบริบท สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับกระบวนการโค้ชและระบบพี่เลี้ยง ทำให้ได้ขั้นตอนของรูปแบบฯ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ยกระดับความสามารถรู้เรื่องการอ่าน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กุสุมา แสงมาศ. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับการเรียนการสอนตามปกติ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จิตรลดา คันธะวงศ์. (2559). การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง จำนวนเชิงซ้อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฬาร เมืองโคตร. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคำแฮดประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงหทัย โสมไชยวงศ์. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการโค้ชและการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูประถมศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เตือนใจ แสงไกร. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญรัตน์ ธนรัตน์. (2554). การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องรูปสี่เหลี่ยมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญพร ชื่นกลิ่น. (2553). การพัฒนารูปแบบการโค้ช เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์พยาบาล ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎี กลยุทธ์สู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิวพร คล้ายเจ็ก. (2566). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3CPR แบบผสมผสานตามวัฏจักรการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อสร้างสรรค์ ฐานประสบการณ์แห่งชีวิต. วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(1), 1-22.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สุนิติ ภูจิราพันธุ์. (2554). *การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

Bredeson, P. V. (2003). *Designs for learning*. Thousand Oaks: Corwin Press.

Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2009). *Models of teaching*. (8th ed.). Pearson: Allyn and Bacon.